

LBRIS

We know
books

DAN VOICULESCU

1077 de trepte

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VOICULESCU, DAN

1077 de trepte / Dan Voiculescu. - București : RAO Distribuție, 2022

ISBN 978-606-006-778-8

929

„Celui care m-a ajutat cu ura sa...”

RAO Distribuție
Str. Bărgăului nr. 9-11, sect.1, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

DAN VOICULESCU
1077 de trepte
Toate drepturile rezervate

Copyright © RAO Distribuție, 2022
Pentru prezenta ediție

2022

ISBN 978-606-006-778-8

Cuvânt-înainte

Încă înainte să ies din pușcărie, în 2017, am primit constant propuneri să îmi consemnez experiența recluziunii într-o carte. Mi s-a explicat, atât de către anonimi dornici să dea lovitura, cât și de către nume importante din publicistică, inclusiv din străinătate, că dacă aş accepta să împărtăşesc povestea celor 3 ani de „răcoare“ aş avea fel de fel de avantaje, de la notorietate la vânzări record. Nu m-a interesat.

Dintr-un anumit punct de vedere, notorietatea îmi prisoseşte, iar câştigurile materiale, oricât de ipocrit ar părea, nu mă interesează deloc. Am trecut de 70 de ani, de-a lungul vieţii am construit ceea ce unii au numit „imperii“, apoi am pierdut şi ce nu mă gândeam că am – boala din 2000 a fost foarte aproape să mă cureţe cu totul – pentru ca, ulterior, să recâştig mai mult decât aş fi sperat – sănătate, familie, bucuria de a ierta şi de a fi iertat. Deci „avantajele“ care mi s-au tot prezentat au rămas complet irelevante. Mai mult decât atât, am avut întotdeauna rezerve serioase faţă de lucrările biografice care sunt, de regulă, în ciuda pretenţiei de autenticitate,

un amestec de realitate și ficțiune, care fie îl desființează pe „protagonist“, fie îl idealizează, potrivit, după interes, adevăruri obiective cu percepții subiective.

Prin urmare, o vreme, am decis să păstrez cei trei ani de pușcărie doar în memoria mea, a familiei și a apropiaților mei. Iar această decizie ar fi rămas, probabil, definitivă, dacă aș fi reușit să clarific un aspect care mă preocupa încă din prima săptămână în care am fost privat de libertatea de mișcare: identitatea celui care, fără să știe ce face, m-a ajutat să trec cu bine peste acea încercare acută a vieții mele. Atât în anii în care am fost închis, cât și în cei care au urmat, am făcut eforturi sistematice să aflu cine este acea persoană, dar totul a rămas fără rezultat. Recent, simțind că timpul trece și că nu vreau să las nicio posibilitate neexplorată, am ajuns la concluzia că, dacă voi povesti public momente relevante din acea perioadă, există o șansă în plus ca omul care m-a ajutat real cu adversitatea lui să-mi ofere ocazia de a-i mulțumi personal.

În acest context, am decis, în cele din urmă, să scriu și să public câteva dintre experiențele celor trei ani de închisoare, precum și anumite întâmplări care le-au precedat și le-au făcut posibile.

Voi relata gândurile și faptele, încercând să rezist tendinței inerente de a proiecta o perspectivă preponderent subiectivă. Nu vreau să-mi acopăr slăbiciuni, greșeli sau revolte. Împăcat cu bunele și relele care s-au spus despre mine – unele adevărate, altele false – nu doresc să adaug nici măcar un centimetru la edificiul minciunii publice, deliberat construit în jurul numelui meu.

„Sper să crăpi, turnătorule!“

Cum e Voiculescule? Să pierzi tot! Familie, bani, afaceri, putere, tot! Pe ce loc erai în topul bogaților? Pe doi, pe trei, pe primul, pe care? Acum unde ești? La pârnaie! Ultimul om. Pe ultimul loc. Ai ajuns ultimul. Ultimul dintre toți oamenii. Un gunoi securist aruncat acolo unde îi era locul.

Cum e în celulă? Urât, nu? Mizerie, lume multă, mirosuri grele. Și cald rău. Te-ai îmbolnăvit deja? Dacă nu, stai liniștit, o să te îmbolnăvești cât de curând. O să dai în boală. În multe boli. O să te ia capul! Și altele. Asta dacă nu te rezolvi singur, mai înainte. Dar pe bune, nu ca fracțu Năstase! Nu m-ar mira să aud în câteva zile că gata, te-au liberat la orizontală. Breaking news, Voiculescu în libertate, dar cu picioarele înainte.

Cum rezști tu zece ani pe doi metri pătrați? La valoarea ta! Mai poți să trăiești fără piscină, fără limuzină, fără slugi? Să respiri fără aer condiționat? Pe canicula asta! Exclus! Dacă nu de altceva, de ciudă și tot o să mori. Că ce erai și ce-ai ajuns! Nimeni! Ești nimeni. Nimeni cu acte, nenorocitul! Bătrân, neputincios și inutil. Și singur.

Dar am și o veste bună pentru tine. N-o să mai fii mult timp singur. Cât de curând o să-i ai pe toți lângă tine. Pe

fii-ta aia mare! Acum o saltă! Și pe alea mai mici, pe nevastă-ta, pe giner-tu, pe toți. Ți-i aducem aproape. Mereu aproape, cum vă place vouă, la Antene! Jigodii-lor! Întreg familionul la bulău. Că, din cauza ta, o să vină toți după tine. Să-ți țină de urât. O să crăpați cu toții în celule, o să putreziți și n-o să mai rămână nimic în urma voastră.

Nici măcar numele. Voiculescu! Cine a fost Voiculescu? O să mai știe cineva?

Nimeni. Sper să crăpi, turnătorule!

Am primit mesajul ăsta în prima săptămână de pușcărie. Pe o coală A4, scrisă la calculator, nesemnată. Prima dată l-am citit absent, ca și când nu îmi era adresat. O hârtie printre altele. Am vrut s-o arunc. Nu pentru că mă supăra ceea ce scria acolo. S-au spus și s-au scris despre mine lucruri mai rele. În acel moment, era doar un mesaj irelevant, încă o piatră aruncată de o altă piatră. Și totuși, în loc s-o duc la gunoi, am rămas minute bune cu ochii în acea coală A4 și cu mintea în cu totul altă parte. De aproape 48 de ore, gândurile nu se puteau opri nicio secundă. Zburau acolo unde privirea și pasul nu mai puteau ajunge. După o vreme, am revenit în concretul celei mele și m-am trezit că mă întreb cum a ajuns mesajul respectiv la mine. Eram în carantină, nu se punea problema unor contacte cu exteriorul. Toate hârtiile primite în ziua aceea, la fel ca în prima zi și ca în toate celelalte ce mai urmau, îmi fuseseră transmise de către avocați care, fiind oameni raționali, plătiți la zi și cu încă foarte multă treabă de făcut, nu-și puteau dori să le crape clientul. Și, atunci, cine și prin ce mijloace îmi strecurase acel mesaj? L-am recitit. De data asta, mult mai atent, încercând să descopăr orice indiciu privind autorul. Mi-au atras atenția trei aspecte (pe care mi le-am și notat pe versoul hârtiei analizate):

1. Gramatical, textul era corect – în afară de câteva virgule și exprimări discutabile, nu erau scăpări.
2. Din ton și stilul încărcat de întrebări retorice, părea un mesaj scris la cald, în grabă.
3. Exista, în penultimul paragraf, cel în care îmi era amenințată întreaga familie, un detaliu interesant: „ți-i aducem pe toți aproape“. Era autorul mesajului unul dintre cei care puteau să „mi-i aducă aproape“? Sau măcar să-și imagineze că ar putea s-o facă? Un personaj din structuri? Un adversar politic dintre cei care se credeau dumnezei doar pentru că hazardul sau fraudă le-a asigurat un strop de putere?

În principiu, orice era posibil. Înainte de a ajunge la mine, plicurile cu hârtiile care îmi erau destinate treceau prin mâinile unor oameni care executau ordinele primite fără să pună întrebări. Am început să zâmbesc. Cred că era prima dată când zâmbeam după ce aflasem sentința. Ciudățenia a fost observată și de unul dintre colegii de celulă care, fără a îndrăzni să mă întrebe ce se întâmplă, a început să mă analizeze pe furiș, întrebându-se probabil dacă mi-am pierdut mințile.

Și, într-o oarecare măsură, cred că eram destul de aproape să le rătăcesc.

O sticlă de șampanie

Deși, aparent, condamnarea mea le părea celor mai mulți iminentă cu multă vreme înainte, eu am crezut sincer, până în minutul în care s-a comunicat public sentința, că voi fi achitat. Știu, privită din afară, o astfel de așteptare era complet nerealistă. Recunosc însă că, în ciuda vârstei și a experienței mele, precum și a contextului politic profund ostil pe care îl voi explica ulterior, aveam convingerea că albul nu poate fi transformat brusc în negru, ziua în noapte și justiția în abuz. Mă încăpățânam să cred, raportându-mă la evidența unui dosar în care nu exista nicio probă împotriva mea, că nu se pune problema de condamnare.

În acest sens cred că este relevant un amănunt care le poate aduce încă o satisfacție celor care se hrănesc din ură: în camera în care, vineri, 8 august 2014, așteptam, alături de familie, să aflu care este decizia, pe o măsuță, aflată undeva lângă un perete, era așezată o sticlă de șampanie. Nici până azi nu știu cine a adus-o și nici n-am încercat să aflu, pentru că, analizând onest, acea sticlă reflecta o stare de spirit generală

printre cei foarte apropiați care, la fel ca mine, erau încă suficient de naivi să creadă că, în cele din urmă, faptele obiective vor fi cele în funcție de care se va lua hotărârea finală.

Am observat sticla respectivă imediat cum am intrat în acea încăpere. După o viață de muncă intensă cu oamenii și cifrele, atenția la detalii a devenit un adevărat reflex. Modul în care este amenajată o încăpere, culorile și nuanțele alese, diversele obiecte rătăcite sau plasate cu intenție transmit la fel de multă informație ca limbajul nonverbal al fiecărei persoane cu care interacționez. Peștele de sticlă de pe televizorul vecinilor mei din perioada copilăriei trăite în Bariera Vergului „vorbea” despre specificul proprietarilor casei la fel cum „strigă” astăzi decorațiunile abundente din casele în care luxul a ajuns cu mult înaintea educației. Din momentul în care deschizi ușa, fiecare obiect din spațiul în care ai intrat începe să spună o poveste. Iar sticla de șampanie din acea cameră, în acea zi, spunea povestea unei familii care, în ciuda experiențelor și a pretențiilor de realism, continua să spera. Așa că obiectul respectiv, așezat discret, dar la îndemână, așteptând cuminte să fie pus în valoare la momentul potrivit, nu mi s-a părut deloc inoportun. Asumând că ești nevinovat, e firesc să vrei să sărbătorești. După atâtea tensiuni, presiuni, hărțuiri și atacuri, urma, în sfârșit, să se termine ceea ce începuse cu aproape zece ani în urmă, după câteva intersecții semnificative cu Traian Băsescu.

În intervalul 2004–2014, între mine și Traian Băsescu s-a derulat o confruntare constantă în care, foarte probabil, argumentele obiective, principiale s-au împletit cu păreri și atitudini subiective, încărcate cu inerente resentimente de ordin personal. Dar cei zece ani în care fostul președinte m-a avut

țință predilectă, iar eu, la rândul meu, mi-am asumat public poziția de adversar ireconciliabil al acestuia, au fost precedați de o perioadă în care relațiile Voiculescu-Băsescu au avut inclusiv note amicale. Spre exemplu, amintesc doar că, la un congres al Partidului Umanist din România, desfășurat în 2003, a participat și a luat cuvântul, cu „deschidere și prietenie“, inclusiv domnul Băsescu, pe atunci președinte al Partidului Democrat.

Însă, după ce în decembrie 2004 Traian Băsescu a câștigat, la limită, Președinția României, dorința sa de a-și subordona toate instituțiile fundamentale a intrat în coliziune cu perspectiva mea asupra necesității asigurării unui echilibru instituțional, care să reflecte opțiunile electoratului exprimate transparent și democratic. Știu, fraza anterioară poate fi considerată foarte subiectivă. La rândul său, Traian Băsescu și adepții săi din acea perioadă strigau că ei sunt apărătorii democrației și Voiculescu o amenință. Cred, însă, că dilema poate fi relativ ușor rezolvată, analizând concret câteva momente cruciale.

Decembrie 2004 - ianuarie 2005 – de la „căciula în mână“ la „soluția imorală“!

Așa cum se știe, la alegerile din 2004, Partidul Umanist din România a candidat în alianță cu Partidul Social Democrat. PUR s-ar fi putut prezenta în fața alegătorilor și singur după ce obținuse la alegerile locale din același an aproximativ 7%. Însă, pe lângă evitarea riscului unui rezultat inferior, care ar fi pus în discuție însăși intrarea în Legislativ, am considerat la acel moment că era important să se creeze premisele unei majorități stabile, validate explicit de electorat. În perioada respectivă, pe lângă PSD, cealaltă forță politică majoră era formată din Partidul Național Liberal (de dreapta) și Partidul Democrat (de stânga, la acel moment) care constituiseră Alianța Dreptate și Adevăr (D.A.). Așadar, în logica politică și electorală a anului 2004, colaborarea PUR (centru-dreapta) cu PSD (stânga) era un demers firesc. Iar rezultatul acelor alegeri a confirmat opțiunea noastră, Alianța PSD-PUR obținând cele mai multe mandate.